

University of Groningen

Buiten je bubbel

Huijgen, Tim; Tuithof, Hanneke; van der Ploeg, Bertjaap; Bartelds, Hanneke

Published in:

KLEIO (Tijdschrift van de vereniging van docenten in geschiedenis en staatsinrichting in Nederland)

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2023

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Huijgen, T., Tuithof, H., van der Ploeg, B., & Bartelds, H. (2023). Buiten je bubbel: Een bezoek aan de HEIRNET-conferentie in Stockholm. *KLEIO (Tijdschrift van de vereniging van docenten in geschiedenis en staatsinrichting in Nederland)*, 64(7), 48-49.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Buiten je bubbel

Een bezoek aan de HEIRNET-conferentie in Stockholm

Tientallen docenten geschiedenis en lerarenopleiders gaan jaarlijks naar het internationale congres van het netwerk van onderzoek binnen het geschiedenisonderwijs. Vanuit Nederland gingen onder anderen Tim Huijgen, Hanneke Bartelds, Bertjaap van der Ploeg en Hanneke Tuithof dit jaar naar de HEIRNET-conferentie in Stockholm. Wat is dit voor congres en organisatie? Is het voor geschiedenisdocenten interessant om ook te gaan in 2024?

Tim Huijgen is universitair docent en lerarenopleider geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen. **Hanneke Tuithof** is universitair docent en lerarenopleider geschiedenis aan de Universiteit Utrecht. **Bertjaap van der Ploeg** is hogeschooldocent bij KPZ en promovendus aan de Rijksuniversiteit Groningen. **Hanneke Bartelds** is docent geschiedenis op het Willem Lodewijk Gymnasium en promovenda aan de Universiteit van Amsterdam.

Rechts: Hanneke Tuithof, Bertjaap van der Ploeg, Hanneke Bartelds en Tim Huijgen op de HEIRNET-conferentie.

Onder: Uitzicht op Riddarholmen ('het eilandje van de ridder') in het centrum van Stockholm.

Rechterpagina: Het stadhuis van Stockholm. Foto: Arild Vågen.

Het *History Educators International Research Network* (HEIRNET) wil wereldwijd mensen bij elkaar brengen die zich bezighouden met geschiedenisonderwijs.¹ Hiervoor organiseert het een keer per jaar een conferentie. Sinds corona organiseert HEIRNET tevens online lezingen. Daarnaast heeft de organisatie haar eigen tijdschrift: *History Education Research Journal*. In dit tijdschrift lees je gratis wetenschappelijke artikelen over het geven van geschiedenisonderwijs in verschillende landen.²

De conferentie vindt meestal plaats aan het einde van de zomervakantie en duurt drie dagen. Ieder jaar is de conferentie op een andere plek. Vorige edities waren bijvoorbeeld in Londen, Murcia, Wenen, Amsterdam en Ljubljana. Een universiteit of hogeschool stelt vaak de gebouwen beschikbaar. Dit jaar (2023) liepen wij rond tussen de scholieren, omdat we te gast waren bij het *Globala Gymnasiet*, een middelbare school in Stockholm. Het aantal bezoekers wisselt. Vaak zijn er tussen de zestig en tachtig mensen aanwezig die luisteren naar verschillende onderzoekspresentaties of deelnemen aan workshops en excursies. Bezoekers zijn vaak vakdidactici die onderzoek doen en geschiedenisdocenten uit heel Europa. Een enkeling komt uit de Verenigde Staten of Australië. De sfeer is informeel en je legt gemakkelijk contact met elkaar door de kleinschaligheid.

Hoogtepunten van Stockholm

Een van de hoogtepunten van de conferentie was een paneldiscussie met de titel *History education in times of uncertainty*. Acht geschiedenisdocenten uit verschillende landen, onder andere uit Zuid-Afrika, de Verenigde Staten, Venezuela en Ierland, praatten over de uitdagingen waar het huidige geschiedenisonderwijs mee te maken heeft. Deze uitdagingen varieerden van *decolonising history* in de Afrikaanse landen en de complexe taak van geschiedenisonderwijs in een politiek gepolariseerd Amerika, tot het integreren van duurzaamheid in het geschiedeniscurriculum. Op deze manier kreeg je via dit panel een mooi overzicht van de ontwikkelingen, onderzoeken en uitdagingen van het geschiedenisonderwijs in verschillende landen.

Daarnaast gaf Keith Barton een inspirerende presentatie over het verzorgen van ‘hoopvolle’ geschiedenis.³ Kun je bijvoorbeeld leerlingen hoop geven door het bestuderen van de geschiedenis van succesvolle activistische bewegingen?

Een derde hoogtepunt was een workshop van het University College London (UCL) over de mogelijkheden om binnen de mens- en maatschappijvakken aandacht aan duurzaamheid te besteden. We kunnen meer vanuit de natuur kijken en niet alleen vanuit mensen. Het idee van een lessenserie vanuit bomen of vanuit een rivier is zeer interessant. Meer aandacht voor duurzaamheid is nodig in het geschiedenisonderwijs, maar daarvoor moeten wel meer praktische voorbeelden beschikbaar komen.⁴

Dit zijn maar drie voorbeelden, want verspreid over drie dagen kon je maar liefst kiezen uit 78 verschillende sessies en workshops. Naast de sessies was er veel tijd voor informele ontmoetingen. Bijvoorbeeld tijdens de lunch, *fika* (Zweeds koffiemoment met heerlijke zoetigheden) en het congresdiner. Op vrijdagavond waren we tevens door de stad Stockholm uitgenodigd voor een receptie in het prachtige stadhuis waar ook de Nobelprijzen worden uitgereikt.

Meerwaarde voor geschiedenisdocenten

Heeft deze conferentie meerwaarde voor docenten geschiedenis? Jazeker. Ten eerste stap je uit de bubbel van het Nederlandse geschiedenisonder-

wijs en krijg je inzicht in buitenlandse curricula en toetsvormen. Dit helpt je bij het nadenken over de doelen van jouw eigen onderwijs. Gebruiken docenten in het buitenland bijvoorbeeld ook een referentiekader zoals de tien tijdvakken?

Ten tweede krijg je bij verschillende sessies praktisch materiaal of didactieken aangereikt die je kunt aanpassen en kunt gebruiken in jouw eigen lessen.

Tot slot is er veel tijd voor informeel contact. Je kunt deze momenten gebruiken om ervaringen en ideeën uit te wisselen met docenten en onderzoekers uit andere landen. Uit ervaring weten wij dat dit zeer inspirerend werkt. Voor lerarenopleiders is de conferentie ook interessant, omdat er onderzoek wordt gepresenteerd over het opleiden van (aanstaande) geschiedenisdocenten in verschillende (internationale) contexten. ●

¹ Zie heirnetonline.com.

² Het tijdschrift kun je vinden via tinyurl.com/4j64vd67.

³ Keith Barton is een beroemde Amerikaanse hoogleraar die veel heeft gepubliceerd over geschiedenisonderwijs. Zijn publicaties zijn te vinden via tinyurl.com/ycksmufm.

⁴ Bij UCL is een expertisecentrum opgericht rondom de integratie van duurzaamheid in het onderwijs. Binnenkort komen ook praktische voorbeelden voor geschiedenis beschikbaar via tinyurl.com/c7btfbnk.

HEIRNET-conferentie 2024

Wil je een keer een conferentie van HEIRNET bezoeken? Volgend jaar vindt de conferentie waarschijnlijk plaats in Schotland. Wil je als docent of lerarenopleider in een groep deze conferentie bezoeken? Mail dan naar t.d.huijgen@rug.nl en h.tuithof@uu.nl. De congreskosten zijn vaak rond de 350 euro, exclusief vervoer en overnachting. Meer informatie kun je vinden door de QR-code te scannen of te kijken op heirnetonline.com.

